

*Sekretarz Generalny  
Rady Europy*

Sz.P. Marek Kuchciński  
Marszałek Sejmu RP

Strasburg, 18 lipca 2017 r.

Szanowny Panie Marszałku,

Piszę do Pana, aby wyrazić zaniepokojenie nowym projektem poselskim dotyczącym Sądu Najwyższego, który został zgłoszony w zeszłym tygodniu pod obrady Sejmu.

Sprawny, bezstronny i niezależny wymiar sprawiedliwości jest podstawą każdego funkcjonującego systemu demokratycznych mechanizmów kontroli i równowagi. W tym kontekście kluczową rolę odgrywają sądy najwyższe w naszych państwach członkowskich. Zapewniają one ochronę przed arbitralnością i poszanowanie zasad państwa prawa oraz praw i wolności zagwarantowanych przez Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka.

Mając to na uwadze, pragnę wyrazić szczególne zaniepokojenie przepisami projektu ustawy o Sądzie Najwyższym, która po wejściu w życie zakończy mandat wszystkich dotychczasowych sędziów Sądu Najwyższego, z wyjątkiem sędziów wybranych do dalszego sprawowania tego urzędu. Byłoby to sprzeczne z zasadą nieusuwalności sędziów, co gwarantuje utrzymanie ich niezależności. Zasada ta została zapisana w standardach Rady Europy.

Nowy projekt ustawy należy również rozpatrywać w połączeniu z innymi przyjętymi ostatnio w Polsce aktami prawnymi dotyczącymi wymiaru sprawiedliwości, które również wzbudzają obawy, takie jak projekt ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, przyjętej w zeszłym tygodniu. Rada Konsultacyjna Sędziów Europejskich (CCJE) i inne organizacje wydały krytyczne opinie na temat tego aktu prawnego, biorąc w szczególności pod uwagę jego konsekwencje dla konstytucyjnej zasady rozdziału władzy i niezależności sądownictwa. Te opinie wydają się być w dużym stopniu ignorowane.

Tempo i procedura, w ramach której został przedstawiony nowy projekt ustawy o Sądzie Najwyższego, również wzbudza wątpliwości. Biorąc pod uwagę rolę, jaką odgrywa sądownictwo, zarówno władza wykonawcza, jak i ustawodawca muszą być szczególnie ostrożni, rozpatrując poprawki legislacyjne mające bezpośredni wpływ na jego niezależne funkcjonowanie. Projekty powinny być odpowiednio i publicznie omawiane przez



( - )

Thorbjorn Jagland